

גזרת ע"ע (הכפולים)

לגזרה זו שייכים שורשים ש-ע' הפועל שלהם ו-ל' הפועל שלהם זהות.

דוגמאות לשורשים: **סב"ב**, **אט"ט**, **זמ"ח**

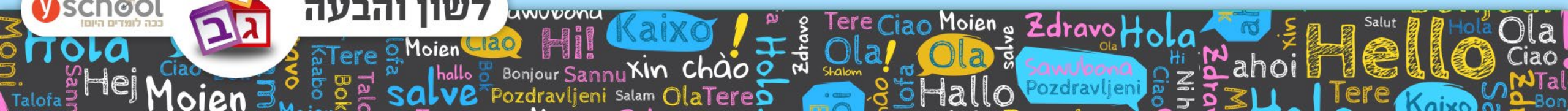
ברבות מהנטיות של שורשים מגזרה זו ע' הפועל נעלמת, ובמקומה יש דגש ב-ל' הפועל.

נפעל, דמ"ח

נדמו

הפעיל, אט"ט

האטה

נטיית גזרת נע"ע – פעל (קל), נפעל

סב"ב פעל (קל) - סָסָם

סב"ב נפעל - נָסָם

עבור

סָב סָבָב

נסתרים סָבָו

עבור

נָסַב

מתחיל ב-נ,

צורה זהה

הווה

סָב סוֹבָב

רבים סָבָיִם

הווה

נָסַב

עתיד

יָסֹב יָסֹב* יָסֹב יָסֹבָב

נסתרים יָסֹבָו

עתיד

יָסֹב

אין חד"ק.

יש חד"ף:

חיריק, דגש, פתח

ציוי

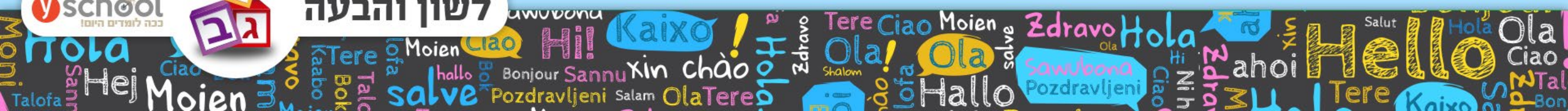
סָב סָבָב

נוכחים סָבָו

ציוי

הָסֹב

אם ל' הפועל אינה האות האחרונה יש דגש המשלים את ע' הפועל בנטיות*.

נטיית גזרת נעו"י – הפעיל, הופעל

סב"ב	הפעיל - הַסְּבִיב	הופעל - הִסְבֵּב	
עבר	הִסְבֵּב	הִסְבַּב	דומה לגזרות נפ"י/ו, נעו"י
הווה	מְסַבֵּב	מוֹסְבֵּב	
עתיד	יִסְבֵּב	יֹסְבֵּב	
ציווי	הַסְּבִיב	—	

בכמה גופים בזמן עבר יש הבדל בין צורות מקראיות לחז"ליות - הַסְּבִיבִי או הִסְבֵּבִי - הַסְּבִיבִי

כדאי לזכור: הרים רו"מ
הוריד יר"ד
הסב סב"ב

בניין	שורש	עבר נסתר	
הפעיל	עז"ז	העז	הוא לא העז לעשות זאת.
הפעיל	פר"ר	הפר	המעצמות יפרו את האיזון.
פעל	קל"ל	קל	לבשנו בגדים קלים.
נפעל	דמ"ח	נדם	הקולות נדמו.
הפעיל	אט"ם	האט	האטי בפנייה!
פעל	רנ"כ	רך	השמיכה הזאת רכה.
נפעל	גל"ל	נגול	אבן נגלה מעל ליבי.
הפעיל	מס"ס	המס	הם המסו סוכר.
פעל	סב"ב	סב	סבו לאחור!

הפעיל - העז (כמו הסב)

הפר (כמו הסב)

פעל - יש דגש ב-ל' הפועל

עבר - נדם; הווה - נדם

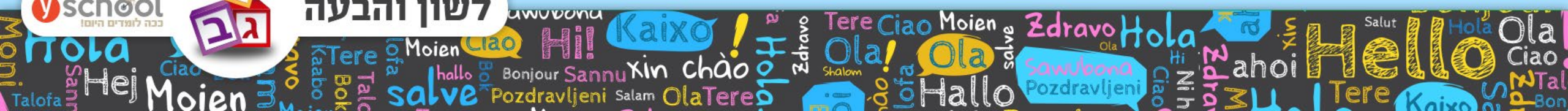
האט (כמו הסב)

פעל - יש דגש ב-ל' הפועל

עבר - נגול; הווה - נגול

המס (כמו העז)

פעל - יש דגש ב-ל' הפועל

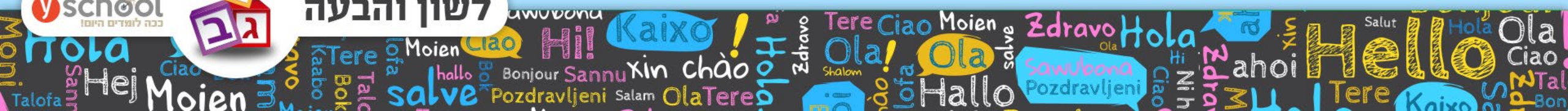

פעלים דומים

גזרה	בניין	שורש	עבר נסתר	
ע"ע	פעל	חמ"מ	חם	המשקאות חמים.
נע"ו/י	פעל	לוי"נ	לן	הם לנים במיטותיהם.

פעל - השורש מתגלה בציווי

גזרה	בניין	שורש	עבר נסתר	
ע"ע	נפעל	דמ"מ	נדם	הקולות נדמו.
חפ"ן	פעל	נש"מ	נשם	הם נשמו לרוחה.

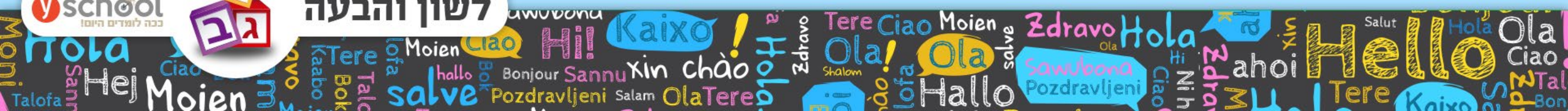
מתוך בגרות חורף 2018 (תשע"ח)

ב. לפניך שני משפטים, ובהם שתי מילים מודגשות.

- באירוע הפתיחה של המכבייה חברי המשלחות חֲגִים סביב האיצטדיון. **ציווי - חוג**
- בלוח השנה מצוינים כל הַחֲגִים והמועדים.

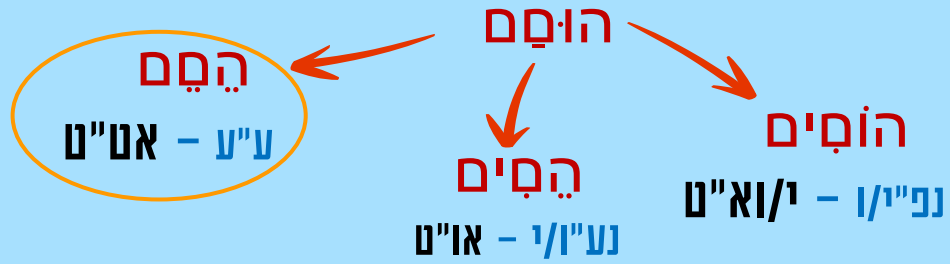
(1) מבין שתי המילים המודגשות הקף את המילה השייכת לגזרת הכפולים.

(2) ציין את השורש של המילה המודגשת האחרת (שלא הקפת). חוי"ג

הופעל – נפיי"ו, נעו"י, ע"ע

הרכב הוֹאָט בסיבוב. הופעל אמ"ם (ע"ע)

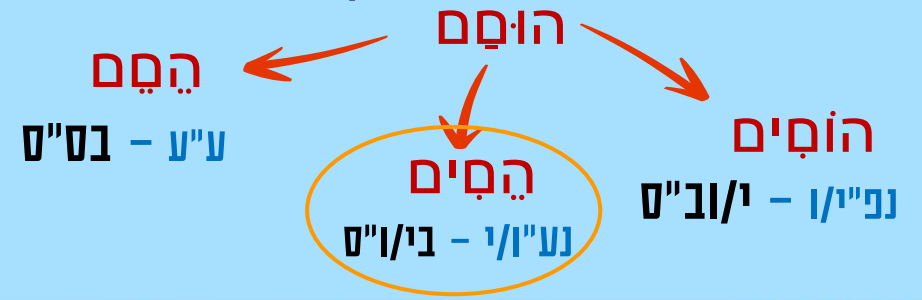

החשוד הוֹבֵל לחקירה. הופעל י/וב"ל (נפיי"ו)

גזרה	שורש	הפעיל	הופעל
נעו"י	רו"מ	הָרִים	הוֹרֵם
סו"ם		הָסִים	הוֹסֵם
נפיי"ו	י/ור"ד	הוֹרִיד	הוֹרִיד
י/וס"ם		הוֹסִים	הוֹסֵם
ע"ע	סב"ב	הָסֵב	הוֹסֵב
ס"ס		הָסֵם	הוֹסֵם

גלית הוֹבֵס בקרב. הופעל בו"ס (נעו"י)

לשון והבעה

הופעל – נפייו, נעויו או ע"ע

הסב סב"ב

הרים
רו"מ

הוריד
יר"ד

שורש	הפעיל	ע"נ	
קו"מ	הקים	הוקם	כאן יוקם בניין גבוה.
פר"ר	הפר	הופר	האיזון הופר.
נו"פ	הניף	הונף	הדגלים יונפו.
בו"כ	הביך	הובך	אני מובכת בקלות.
יוש"ב	הושיב	הושב	הילדים מושבים בכיתה.
קל"ל	הקל	הוקל	הכאבים הוקלו.
צר"ר	הצר	הוצר	החצאית הוצרה אצל החייט.
עמ"מ	העם	הועם	ברק התכשיטים הועם.
גנ"נ	הגן	הוגן	זהו מקום מוגן.

פעלים דומים

גזרה	בניין	שורש	עבר נסתר	
חפ"ן	הופעל	נצ"ל	הוצל	היא תצל מטביעה בבריכה.
ע"ע	הופעל	צל"ל	הוצל	הבריכה תוצל בקיץ.

הפעיל - הצל (כמו הסב)

גזרה	בניין	שורש	עבר נסתר	
ע"ע	הופעל	צו"ר	הוצר	הבגד מוצר אצל החייט.
חפיי"ן	הופעל	יצ"ב	הוצב	החייל מצב בעמדה.

הפעיל - הצו (כמו הסב)

לשון והבעה

מתוך בגרות חורף 2017 (תשע"ז)

גוף	זמן	בניין	שורש	עבר נסתר
מדבר (אני)	עתיד	פעל	סו"ר	סר
נסתרת (היא)	עבר	פעל	או"צ	אץ
מדבר (אני)	עתיד	הפעיל	אט"ט	האט
מדבר (אני)	עתיד	פעל	ינ"ל	יכול
מדבר (אני)	עתיד	פעל	הל"כ	הלך
מדבר (אני)	עתיד	פעל	יר"א	יר"א

א. לפניך ארבעה משפטים, ובהם פעלים מודגשים.

קרא את המשפטים וענה על הסעיפים שאחריהם.

- אָסוּר בהקדם לסניף הדואר.
- אָצָה לי הדרך, לכן לא אָאָט את קצב ההליכה.
- כשאסיים את עבודתי, אוֹכֵל לנוח.
- "גַּם כִּי יֵאלֶךְ בְּגִיא צְלֻמוֹת לֹא אֵירָא רָע כִּי אֶתָּה עֹמְדִי" (תהלים כג, ד).

(1) חלק מאותיות האל"ף בפעלים המודגשים הן שורשיות וחלק הן מוספיות.

הקף את כל אותיות האל"ף השורשיות שבפעלים המודגשים.

(2) מהי משמעות האל"ף בפעלים שבהם היא משמשת מוספית?

ציון זמן (עתיד) וגוף (מדבר)

(3) מן הפעלים המודגשים, מהו הפועל היוצא דופן מבחינת הגוף? אצה

ציון את הגוף שלו. נסתרת (היא)

נושא השיעור הבא:

גזרת ע"ע ב': פיעל, פועל, התפעל

